

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ
ΑΡΧΗ
ΙΑΤΡΙΚΩΣ
ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ
ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Αθήνα, 31.08.2026

Αρ. Πρωτ.: 5814

Ταχ. Δ/ση : Πλουτάρχου 3

Ταχ. Κώδικας : 10675 Αθήνα

Πληροφορίες : Γραμματεία

Τηλέφωνο : 2132072003

Ηλεκ. Δ/ση : secretary@eaiya.gov.gr

ΘΕΜΑ: «Σύσταση της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής σχετικά με τη Μη Ρυθμισμένη- Παράνομη Δωρεά Γεννητικού Υλικού- Σπέρματος (unregulated sperm donation)».

Δημοσιεύτηκαν πρόσφατα στον τύπο πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή Y Factor, την αποκαλούμενη «εφαρμογή γνωριμίας για δότες σπέρματος». Η εφαρμογή Y Factor, όπως και άλλες συναφείς εφαρμογές, επιτρέπουν την απευθείας επαφή ανάμεσα σε δότες σπέρματος και σε άτομα ή ζευγάρια που επιθυμούν να αποκτήσουν παιδί, με σκοπό την πραγματοποίηση της δωρεάς σπέρματος με ιδιωτική συνεννόηση.

Ως προς την διαδικασία αυτή επισημαίνουμε τα εξής προβλήματα και κινδύνους:

Εφαρμογές, ιστότοποι ή ιστότοποι μέσω των κοινωνικής δικτύωσης που προωθούν τη μη ρυθμισμένη - παράνομη δωρεά γεννητικού υλικού – σπέρματος (unregulated sperm donation), που πραγματοποιείται εκτός αδειοδοτημένης από τη ΕΑΙΥΑ Μονάδας Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής και Τράπεζας Κρυοσυντήρησης και εκτός του ρυθμιστικού πλαισίου της νομοθεσίας, απαγορεύονται από την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία και εκθέτουν τους ανθρώπους σε σοβαρούς ιατρικούς, νομικούς και συναισθηματικούς κινδύνους που θα μπορούσαν να έχουν δια βίου επιπτώσεις.

1. Στην Ελλάδα ισχύει αυστηρή νομοθεσία για τη δωρεά γεννητικού υλικού. Όποιος κατά παράβαση του νόμου (άρθρου 8 ν. 3305/2005) πωλεί ή αγοράζει ή προσφέρει προς πώληση ή αγορά γενετικό υλικό ή μεσολαβεί στην πώληση ή αγορά ή

αποκρύπτει ή παραποιεί στοιχεία του ιατρικού φακέλου με σκοπό την πώληση γενετικού υλικού **διαπράττει πειθαρχικό και ποινικό αδίκημα** και τιμωρείται με τις προβλεπόμενες στο νόμο ποινές. Ήτοι, ποινικά τιμωρείται με **ποινή κάθειρξης μέχρι δέκα (10) ετών** και πειθαρχικά με προσωρινή ανάκληση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος επί τουλάχιστον ένα έτος και **πρόστιμο ποσού τουλάχιστον 30.000 έως 60.000 ευρώ**. Επί τελέσεως εκ νέου μίας από τις παραπάνω παραβάσεις, επιβάλλεται οριστική ανάκληση της άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος και πρόστιμο ποσού 50.000 έως 100.000 ευρώ.

2. Σύμφωνα με το νόμο (άρθρο 16 ν. 3305/2005) οι μέθοδοι ιατρικώς υποβοηθούμενης αναπαραγωγής και οι συναφείς τεχνικές εφαρμόζονται σε ειδικά προς τούτο οργανωμένες Μονάδες Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής (Μ.Ι.Υ.Α.) και Τράπεζες Κρυοσυντήρησης (ΤΚ). Κατ' άρθρ. και 9 ν. 3305/2005 η επιλογή του τρίτου δότη, του οποίου οι γαμέτες θα χρησιμοποιηθούν σε κάθε κύκλο θεραπείας, γίνεται από τη Μ.Ι.Υ.Α. Οι δότες υποβάλλονται υποχρεωτικώς σε κλινικό και εργαστηριακό έλεγχο, τον οποίο καθορίζει η Αρχή με απόφασή της και δεν γίνονται δεκτοί αν πάσχουν από κληρονομικά, γενετικά ή μεταδοτικά νοσήματα. **Η χρήση νωπού σπέρματος, που προέρχεται από τρίτο δότη, δεν επιτρέπεται και συνιστά ποινικό αδίκημα.**

Οι μη ελεγχόμενοι δότες σπέρματος δεν θα έχουν υποβληθεί στους αυστηρούς ελέγχους και εξετάσεις που απαιτούνται από τις αδειοδοτημένες ΜΙΥΑ και ΤΚ πριν πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε δωρεά, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει η γυναίκα – λήπτρια να επιμολυνθεί από μολυσματική ασθένεια, σεξουαλικά μεταδιδόμενη λοίμωξη ή ο δότης να μεταδώσει μια γενετική διαταραχή ή ασθένεια στο παιδί που θα γεννηθεί.

3. Η νομοθεσία προβλέπει την μη ίδρυση πατρότητας με τον τρίτο δότη και τη μη γένεση στο πρόσωπό του των σχετικών νομικών υποχρεώσεων. Δηλαδή, στην ρυθμιζόμενη δωρεά σπέρματος, δεν ιδρύεται σχέση πατρότητας μεταξύ του δότη και του παιδιού που θα γεννηθεί.

Τα ανωτέρω δεν κατοχυρώνονται στη μη ρυθμιζόμενη (παράνομη) δωρεά γεννητικού υλικού, ως εκ τούτου είναι δυνατόν να προκύψουν νομικά ζητήματα πατρότητας.

4. Η ελληνική νομοθεσία προβλέπει τη λειτουργία του Ηλεκτρονικού Μητρώου Κωδικοποιημένης Καταγραφής Δοτών/Δοτριών και Ληπτών Γεννητικού Υλικού της Εθνικής Αρχής Ιατρικώς Υποβοηθούμενης Αναπαραγωγής, από το οποίο πέραν της ιχνηλασιμότητας του γεννητικού υλικού και άλλων στοιχείων, συνάγεται και ο αριθμός των οικογενειών που έχουν αποκτήσει τέκνο από τον ίδιο δότη γεννητικού υλικού.

Αντιθέτως, στην μη ρυθμιζόμενη δωρεά γεννητικού υλικού, ο μη ελεγχόμενος δότης μπορεί να δωρίσει γεννητικό υλικό σε πολλές οικογένειες, με αποτέλεσμα την

γέννηση πολλών παιδιών χωρίς κανέναν έλεγχο, καθώς δεν θα υπάρχει επίσημο αρχείο από τις μη ρυθμιζόμενες δωρεές. Η γέννηση πολλών παιδιών από γεννητικό υλικό του ίδιου δότη σε μια μικρή κοινωνία αυξάνει στατιστικά τον κίνδυνο ενδογαμίας με τα συνακόλουθα προβλήματα εμφανίσεως πολλών ασθενειών. Ως εκ τούτου, υπάρχουν ζητήματα υγείας, γενετικού ιστορικού, συγγένειας και κυρίως των δικαιωμάτων του παιδιού που θα γεννηθεί και αυτό αποτελεί το σημαντικότερο επιχείρημα υπέρ μίας αυστηρής ρύθμισης της δωρεάς γεννητικού υλικού.

Στην μη ρυθμιζόμενη, ανεξέλεγκτη και παράνομη δωρεά γεννητικού υλικού δεν υπάρχει καμία εγγύηση ως προς την υγεία, την ποιότητα ή την ασφάλεια του γεννητικού υλικού (σπέρματος).

Στόχος του της ελληνικής νομοθεσίας όπως και του ευρωπαϊκού κανονισμού για τις ουσίες ανθρώπινης προέλευσης, είναι η προστασία της υγείας και της ασφάλειας των υποβοηθούμενων προσώπων και των τέκνων που θα γεννηθούν, όπως και γενικότερα η προστασία του συμφέροντος του παιδιού και η προάσπιση της δημόσιας υγείας, που επιτυγχάνονται μόνο μέσω νόμιμα ρυθμιζόμενης δωρεάς γεννητικού υλικού.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΟΠΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

TRANSLATION OF THE RECOMMENDATION ON UNREGULATED – ILLEGAL - DONATION OF REPRODUCTIVE MATERIAL – SPERM (UNREGULATED SPERM DONATION)

Information regarding the Y Factor app, the so-called ‘sperm donor dating app’, was recently published in the press. The Y Factor app, like other similar apps, facilitates direct contact between sperm donors and individuals or couples who wish to have a child, with the aim of enabling sperm donation through private arrangement.

Regarding this process, we highlight herein the following problems and risks:

Apps, websites, or social media sites that promote unregulated—illegal—donation of reproductive material—sperm (unregulated sperm donation), which takes place outside of a Medically Assisted Reproduction (MAR) Unit and Cryopreservation Bank (CB) licensed by the Hellenic Authority for Medically Assisted Reproduction (HAMAR) and outside the regulatory framework of the law, is prohibited by current Greek law and **exposes** individuals to **serious medical, legal, and emotional risks** that could have lifelong consequences.

1. Greece has strict laws governing the donation of reproductive material. Anyone who, in violation of the law (Article 8 of Law 3305/2005), **sells, purchases, or offers for sale or purchase genetic material; acts as an intermediary in the sale or purchase of such material; or conceals or falsifies information in a medical record for the purpose of selling genetic material, commits a disciplinary and criminal offense** and is subject to the penalties prescribed by law. That is, **criminal punishment of up to ten (10) years’ imprisonment** and disciplinary action consisting of temporary revocation of the license to practice the profession for at least one year and a **fine of at least 30.000 to 60.000 euros**. Upon a repeat commission of any of the above violations, the license to practice the profession shall be permanently revoked, and a fine of between 50,000 and 100,000 euros shall be imposed.

2. In accordance with the law (Article 16 of Law 3305/2005) methods of medically assisted reproduction and related techniques are performed in MAR Units and CBs specifically organized for this purpose. Pursuant to Article 9 of Law 3305/2005, the selection of the third-party donor, whose gametes will be used in each treatment cycle, is made by the MAR Unit. Donors are required to undergo clinical and laboratory screening, as specified by the HAMAR according to its respective decision, and are not accepted if they suffer from hereditary, genetic, or communicable and infectious diseases. **The use of fresh semen samples from a third-party donor is not permitted and constitutes criminal offense.**

Unregulated sperm donors will not have undergone the rigorous screening and testing required by licensed MAR Units and CBs prior to any donation taking place, thereby putting the recipient at risk of contracting an infectious disease or a sexually

transmitted infection, or the donor transmitting a genetic disorder or disease to the child to be born.

3.The law provides that paternity is not established with the third-party donor and that no related legal obligations arise for him. In other words, in regulated sperm donation, no paternity relationship is established between the donor and the child to be born.

The above provisions do not apply to unregulated (illegal) donations of reproductive material; therefore, legal issues regarding paternity may arise.

4.Greek law provides for the operation of the Electronic Registry of Coded Records of Donors and Recipients of Genetic Material maintained by the HAMAR, from which, in addition to the traceability of the gametes and other data, the number of families who have had a child from the same gamete donor can also be determined.

In contrast, in unregulated gamete donation, an unmonitored donor may donate gametes to multiple families, resulting in the birth of many children without any oversight, as there will be no official record of these unregulated donations. The birth of many children from the same donor's gametes in a small community statistically increases the risk of inbreeding, with the consequent problems of the emergence of many diseases. Accordingly, the unregulated donation of reproductive material raises significant considerations relating to the health and well-being of the future child, access to and knowledge of relevant genetic and medical history, and biological relatedness. Further concerns are raised regarding the safeguarding of the rights, and welfare of the child to be born. Collectively, these considerations provide a compelling and fundamental basis for the establishment of a stringent and appropriately regulated framework governing the donation and use of reproductive material.

In the case of unregulated, uncontrolled, and illegal donation of reproductive material, there is no guarantee regarding the health, quality, or safety of the reproductive material (sperm sample).

The aim of Greek legislation, as well as of the European regulatory framework governing Substances of Human Origin (SoHO), is to safeguard the health and safety of the recipients undergoing MAR and of their offsprings, while also ensuring the protection of the welfare of the child, and safeguarding of public health. These objectives can only be effectively pursued through a legally established, appropriately regulated and rigorously supervised framework governing donation and use of reproductive material.